

2. Miről kaphatta a nevét a Nagyerdő?

---

3. Állítsátok időrendi sorba a Nagyerdő területén végbement változásokat! A legrégebben lejátszódott változás kapja az egyes sorszámot!

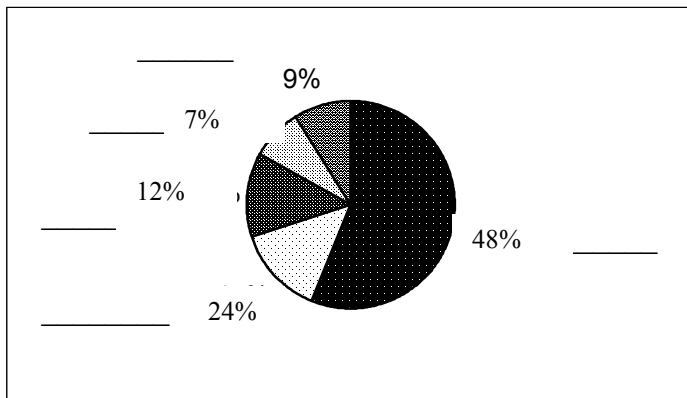
_____ Az éghajlat felmelegedésével az erdők kissé visszahúzódtak, homokpusztai rétek alakultak ki.

_____ A mogyoró korban a klíma szárazabbá és hűvösebbé válásával a korábban megjelenő gyertyán visszahúzódik.

_____ Az óholocén időszakban (jelen korban) a terület taljai lassan barna erdőtalajokba, kovárványos erdőtalajokká alakulva segítik a nyírerdős-sztyepp kialakulását.

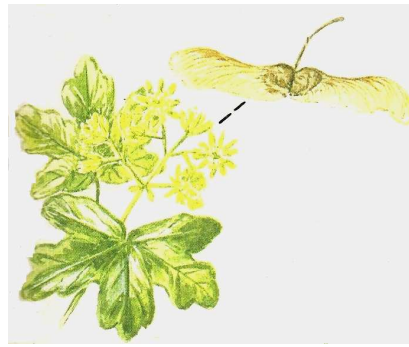
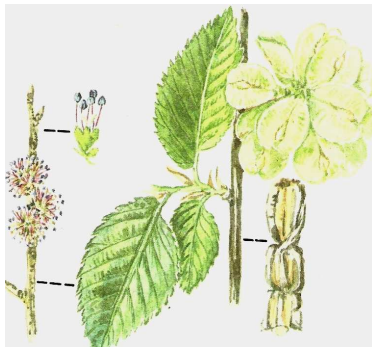
_____ Homoki és gyöngyvirágos tölgyesek alakultak ki a Nagyerdő területén.

4. Az ábra a Nagyerdő 80-as években jellemző fajmegoszlását mutatja be. Egészítsétek ki a fajnevek beírásával!

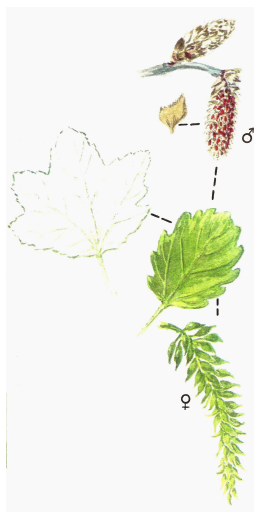
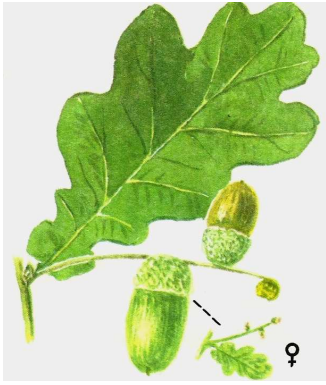

- A/ Akác
- B/ Fenyő
- C/ Kocsányos tölgy
- D/ Vörös tölgy
- F/ Egyéb

5. A Nagyerdőben előforduló fafajok közül láthatjátok néhánynak a levelét, virágát és termését. Vannak közöttük olyanok, amelyek tájidegenek. Írjátok a fajok nevét a rajzok alá és jelöljétek csillaggal a betelepített fajokat!

---

6. Az ember által nem háborított erdőben egy magasabb felső és egy alsó lombkoronaszintet különíthetünk el. Melyik faj melyik szintet alkotja? Kössétek össze az összetartozó párokat!

	Kislevelű hárs	
	Ezüsthárs	
	Kocsányos tölgy	
	Mezei juhar	
	Mezei szil	
Felső lombkorona	Fehér nyár	Alsó lombkorona
	Tatárjuhar	
	Hegyi szil	
	Vadcserezsnye	
	Vadalma	
	Vadkörte	

7. Az erdő szélein, tisztásain találkozhatunk erdei iszalaggal, szegfűbogyóval és komlóval. Keressétek meg ezen növények közös tulajdonságait!

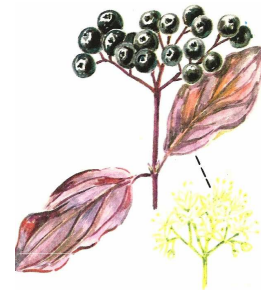
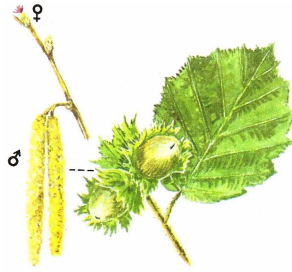
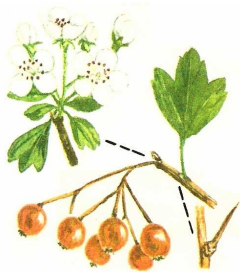

---

8. A kettős lombkorona alatt a cserjék számára is marad fény. Milyen cserjék láthatók az ábrákon? Írjátok a nevüket az ábra alatti vonalra!

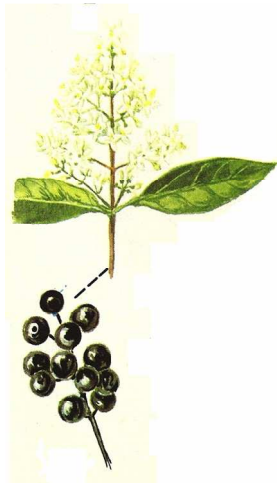

---

9. A gyepszint növényei közül néhány említést érdemlő faj nevét felsoroltunk. Amikor virítanak, milyen színűek a virágaik? Írjátok a növények neve utáni vonalra!

- a. salátaboglárka _____
- b. odvas keltike _____
- c. ernyős sárma _____
- d. tavaszi csillagvirág _____
- e. kis tyúktaréj _____
- f. ősztörús veronika _____
- g. orvosi salamonpecsét _____
- h. enyves zsálya _____
- i. erdei tisztosfü _____

10. A Nagyerdőben is előforduló növények nevei keveredtek össze. Válogassátok szét, és írjátok a megfelelő helyre a betűket!

Ibolya

Gólyaorr:

Páfrány:

A/ kék   B/ tölgyes   C/ fodros   D/ hölgy   F/ hólyag   G/ erdei
H/ borzas   I/ nehézszagú   K/nagyvirágú   L/ csodás

11. Az erdő ma is bővelkedik árnyéktűrő lágyszárúakban. Említést érdemlő érdekességek:

a. debreceni csormolya	g. keleti kontyvirág
b. békabogyó	h. bogláros szellőrózsa
c. odvas keltike	i. erdei tisztosfű
d. medvetalp	j. enyves zsálya
e. erdei gyömbérgyökér	k. széleslevelű salamonpecsét
f. erdei borkóró	l. bársonyos tüdőfű

Válasszatok ki közülük kettőt, rajzoljátok le egy-egy A/4-es lapra!

12. A Nagyerdő gyepszintjének növényei közül eltűnt növényeket jelölnek a latin megnevezések. Keressétek meg a magyar nevüket!

Bulbocodium vernum _____

Pulsatilla pratensis subsp. *hungarica* _____

Anemone sylvestris _____

Iris arenaria _____

Primula veris _____

Iris aphylla subsp. *hungarica* _____

Neottia nidus-avis _____

Galanthus nivalis _____

Stellaria holostea _____

13. Neves botanikusok foglalkoztak a debreceni Nagyerdő növényvilágával. Soroljátok fel, hogy kik voltak!

---

14. Mi a közös az összetartozó madarak és rovarok neveiben?

Kis szürke örvös } _____

erdei szürke vörös- } _____

gatyás egerész-darázs- } _____

sárga-fekete énekes } _____

hamvas zöld szürke } _____

sisakos imádkozó } _____

nagy közép kis-balkáni } _____

nagy hős-vér-daliás szemes kis hős-szemfoltos } _____

barát szén-kék } _____

15. A Nagyerdőben élő emlősök zöme apró termetű. Közülük három állatnak összekeveredtek a tulajdonságai. Válogassátok szét és írjátok a megfelelő négyzetbe a tulajdonságok előtt álló betűjelzéseket!

Mogyorós pele:

Keleti süni:

Nyest:

- A/ Szőrszálakból átalakult fekete-fehér gyűrűs tüskék fedik a testét, mellét fehér bunda borítja.
- B/ Bundája felül sárgásbarna a hasa alja fehér.
- C/ Fehér vagy sárgásfehér torokfoltja van.
- D/ Éjszaka tevékeny.
- E/ Erős bőrizmzata segítségével képes magát összehúzni.
- F/ Téli álmot alszik.
- G/ Kedvelt élőhelye a gazdag aljnövényzetű erdő.
- H/ Nagy hőség idején nyári álomba merül.
- I/ A nyuszthoz hasonló nagyságú és vadászstílusú ügyes, mozgékony faj.
- J/ Magvakat, gyümölcsöket, bogyókat, rovarokat és azok lárváit fogyasztja.

17. Mikor történt?

- a. A Nagyerdő északkeleti részén 31 hektárt nyilvánítottak védetté, s ezzel létrejött hazánk első természetvédelem alatt álló területe.
- b. Megnyitotta kapuit az állatkert: _____

Ajánlott irodalom

- Tájak - Korok – Múzeumok Kiskönyvtára 395. szám
Debrecen Nagyerdő Szerkesztette: Cs. Tábori Hajnalka
- Caladrella Különszám
Jakucs P. (1989) A Nagyerdő vegetációja (6-19.o.)
Papp L. (1989) A debreceni Nagyerdő növénytársulásai és flórája (19-33.o.)
Pataki K. (1989) Az erdőgazdálkodásról (33-38.o.)
Nyilas I. (1989) A debreceni Nagyerdő rovarfaunája (38-47.o.)
Endes M. (1989) A Nagyerdő gerinces állatvilágáról (47-57.o.)
Botos G. (1989) A debreceni Nagyerdő története (73-85.o.)
- Rakonczay Zoltán: Bátortól Füzérradványig Az Észak - Alföld természeti értékei
Mezőgazdasági kiadó Bp., 1976. Debreceni Nagyerdő (286-298.o.)
- Védett természeti értékeink Szerkesztette: Kopasz Margit
Mezőgazdasági Kiadó Bp., 1976 Nagyerdei öreg tölgyes (74-75.o.)
- Magyarországi települések védett természeti értékei Szerkesztette: Tardy János
Mezőgazda Kiadó Bp. 1996.
- A debreceni Nagyerdő tanösvényei Szerkesztette: Dr. Csapóné Tábori Hajnalka
Diószegi Sámuel Erdei Művelődési Ház Regionális Környezet- és Természetvédelmi
Oktatóközpont Debrecen 1996.
- Csapody I. – Csapody V. – Jávorka S.: Erdő–mező növényei
Natura Budapest, 1980.
- Frieder Sauer: Szárazföldi madarak
Természetkalauz sorozat Magyar könyvklub 1995.
- Dr. Josef Reichholf: Emlősök
Természetkalauz sorozat Magyar könyvklub 1996.